

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Algemene Rekenkamer
Lange Voorhout 8
2514 ED Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2023-0000235609

Datum 26 april 2023
Betreft Bestuurlijke reactie op het Verantwoordingsonderzoek
2022

Geachte heren Irrgang en Van der Werf,

Op 11 april 2023 heeft u ons de concept rapportage van het verantwoordingsonderzoek over 2022 toegezonden met het verzoek hierop te reageren. Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van dit rapport. Wij zijn content met uw positieve oordeel over de uitvoering van de coronacrisismaatregelen en wij delen uw conclusies in het rapport. In deze brief gaan wij in op de door u gesignaleerde onvolkomenheid, op uw aanbevelingen voor de bedrijfsvoering en het beleidsonderzoek naar Stimulering Arbeidsmarkt Positie (STAP).

Onvolkomenheid in financieel beheer

Uit het onderzoek komt naar voren dat er een grote opgave ligt om het financieel beheer van de RCN-unit SZW te verbeteren. Ik deel met u de constatering dat het hier financieel gezien om uitgaven gaat van een relatief kleine omvang, toch neem ik deze problematiek serieus. Ik vind het belangrijk draagvlak te houden voor deze uitgaven en belastingmiddelen rechtmatig te besteden. Ik heb daarom gekozen voor een extra inzet van twee experts bij de RCN-unit SZW. Beide experts doen in april 2023 onderzoek op locatie bij de RCN-unit SZW. Hun opdracht is erop gericht om te komen tot voorstellen voor effectieve maatregelen om in control te komen op het vlak van ICT en het financieel beheer. Voor de zomer heb ik beter inzicht in de te treffen maatregelen. Gezien de complexiteit van de problematiek is een meerjarig traject onvermijdelijk. Mijn doel is dat de huidige knelpunten in de uitvoering worden opgelost, maar ook dat de RCN-unit SZW gereed is voor toekomstige opgaven.

Coronacrisismaatregelen

U vraagt blijvende aandacht voor de afwikkeling van de NOW en Tozo. Samen met de uitvoerders, gemeenten en andere ketenpartners blijf ik scherp op de risico's met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Daarnaast heb ik voortdurend aandacht voor werkgevers die moeite hebben met het terugbetalen van onterecht ontvangen NOW-subsidies. Het gaat hier onder andere om terugbetalingsregelingen, mogelijk maatwerk hiervoor en het proces rondom kwijtscheldingsverzoeken. Wat betreft faillissementen en bedrijfsbeëindigingen, maar ook over de uitkomsten van de reviews op de accountantswerkzaamheden zal ik de TK blijven informeren.

Beoordelingen WIA

Ik deel uw conclusie dat het stelsel voor ziekte en arbeidsongeschiktheid onder grote druk staat. Zoals u in het rapport beschrijft, zijn er maatregelen getroffen door zowel mijzelf, als door het vorige kabinet, om de druk op het stelsel te verminderen. In mijn [Kamerbrief](#) van vorig jaar augustus heb ik aangekondigd verschillende maatregelen te verkennen. Voor de lange termijn heb ik de Onafhankelijke Commissie Toekomst Arbeidsongeschiktheidsstelsel (OCTAS) ingesteld, die advies aan het Kabinet zal uitbrengen over oplossingsrichtingen voor een stelsel voor ziekte en arbeidsongeschiktheid dat betaalbaar, uitvoerbaar en uitlegbaar is.

Uw aanbeveling om in afwachting van het advies van OCTAS de inspanningen voort te zetten om het WIA-stelsel beter uitvoerbaar te maken en te houden volg ik graag op, in samenwerking met de Raad van Bestuur van UWV.

Sinds een paar jaar is UWV bezig met een verandertraject, zoals de inzet op het werken via het regiemodel in sociaal-medische centra, om de wachttijden voor beoordelingen te verminderen. Het vergt enige tijd tot dit leidt tot de gewenste effecten. Verder zijn het afgelopen jaar maatregelen ingezet, met als voorbeeld de tijdelijke buitenwettelijke vereenvoudigde WIA-beoordeling voor 60-plussers, die direct effect hebben op de achterstanden.

De maatregelen zijn waarschijnlijk nog onvoldoende om de mismatch tussen de vraag naar en het aanbod van sociaal-medische dienstverlening volledig weg te nemen. Ik verken daarom samen met UWV aanvullende maatregelen. Dit gaat enerzijds om maatregelen die UWV zelf kan nemen, bijvoorbeeld naar aanleiding van de procesdoorlichting door EY, die aanbevelingen bevat om de doorloop- en beoordelingstijd van de WIA-claimbeoordeling te verkorten. Anderzijds kan het om maatregelen gaan die mogelijk wijziging van wet- en regelgeving vereisen. Het effect dat de achterstanden in de sociaal-medische dienstverlening heeft op burgers staat scherp op mijn netvlies en dat van UWV. Tijdige dienstverlening is een belangrijke publieke waarde. Als minister van SZW stuur ik hierop via structurele overleggen met de uitvoering en in gesprekken naar aanleiding van de tertaalverslagen binnen de planning & controlcyclus. Realisatie van publieke waarden in de uitvoering van de sociale zekerheid neemt in die gesprekken steeds meer een centrale plaats in en ik zal er zorg voor dragen dat tijdigheid van de dienstverlening daarin expliciet meer aandacht krijgt.

Aanpak schijnzelfstandigheid

U concludeert dat het aantal zelfstandigen blijft groeien en het handavingsmoratorium nog van kracht blijft tot 1 januari 2025. Uw aanbeveling vraagt daarom haast te maken bij het creëren van een gelijk spelveld tussen werknemers en zelfstandig ondernemers en om met de staatsecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst te bespreken wat de Belastingdienst nodig heeft om efficiënter te kunnen handhaven.

Ik herken mij in uw aanbevelingen en zie deze als ondersteuning van het ingezette beleid door dit kabinet en mijn ministerie. Zoals in de [voortgangsbrief](#) en de [arbeidsmarktbrief](#) is vermeld, vind ik de aanpak van schijnzelfstandigheid van groot belang en erken ik de noodzaak voor het creëren van een gelijk spelveld. Ik werk daarom een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen uit en maak vaart om hiertoe in het voorjaar van 2024 een wetsvoorstel aan de Tweede Kamer aan te bieden. Ook wordt de zelfstandigenaftrek versneld afgebouwd en de fiscale oudedagsreserve afgeschaft. Ik onderschrijf het belang van toezicht en handhaving door de Belastingdienst en zoals u aanbeveelt, werk ik daarbij nauw samen met de staatsecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst. Hierbij wordt ook gekeken naar wat de

Datum

Onze referentie
2023-0000235609

Belastingdienst nodig heeft voor het beoordelen van arbeidsrelaties. Het moet voor opdrachtgevers en opdrachtnemers makkelijker worden de kwalificatie van de arbeidsrelatie zelf vast te stellen met een minder complexe en arbeidsintensieve handhaving. Ik deel de aanbeveling om alle mogelijkheden te gebruiken die de huidige regelgeving biedt evenals de jurisprudentie op dit vlak.

Datum

Onze referentie
2023-0000235609

Beleidsonderzoek Stimulering ArbeidsmarktPositie (STAP)

Ik waardeer het dat u de vervanging van de fiscale aftrek van scholingsuitgaven door het STAP-budget positief vindt. En dat u concludeert dat de regeling daardoor toegankelijker, beter controleerbaar en beheersbaar is. STAP is een jonge en lerende regeling. Het STAP-budget zou doelgroepen moeten bereiken die anders niet zo gemakkelijk de weg naar scholing vinden. Uw schatting dat de STAP-regeling bij minder dan de helft van de gebruikers leidt tot extra scholing, noopt tot gerichte maatregelen en -zoals is voorzien- tot blijvende monitoring. De aangekondigde extra middelen van het kabinet worden daarom voor een specifieke doelgroep ingezet en de effecten hiervan, zullen nauwlettend worden gevolgd. Het bereiken van de groep praktisch opgeleiden (maximaal mbo-1 niveau) en flexwerkers heeft mijn blijvende aandacht. Daarom zet ik ook in op pilots om het flankerende beleid van het ontwikkeladvies toegankelijker te maken. Ik herken uw zorgen over de arbeidsmarktgerichtheid van bepaalde opleidingen en onderschrijf uw aanbeveling deze stringenter te waarborgen. Ik onderneem verschillende activiteiten om hier strenger op te zijn, zoals de recente aanscherpingen van de regeling.

Zoals u aangeeft zijn er voor STAP inderdaad geen cijfers geformuleerd over het beoogde gebruik. Wel is er, mede op initiatief van de Europese Commissie, een streefdoel voor het gehele Leven Lang Ontwikkelen-beleid gesteld: namelijk 62 procent van de Nederlandse beroepsbevolking neemt in 2030 deel aan scholing. Dit is een ambitieus streven waaraan het STAP-budget kan bijdragen.

Tot slot wil ik u hartelijk danken voor de complimenten ten aanzien van het algoritme voor berekening van de beslagvrije voet. U oordeelt in het rapport dat de implementatie van het algoritme voor de beslagvrije voet als een goed voorbeeld kan dienen voor hoe een algoritme op een juiste manier moet worden ingevoerd en beheerd. Dit is voor een groot deel te danken aan de positieve manier waarop wordt samengewerkt met alle ketenpartners en hun enorme betrokkenheid bij de onderliggende problematiek.

Graag willen wij u bedanken voor de prettige samenwerking in 2022 en zien wij uit naar uw onderzoeken in het lopende jaar.

Hoogachtend,
De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

De Minister voor Armoedebeleid,
Participatie en Pensioenen,

C.E.G. van Gennip

C.J. Schouten